

Nota de premsa

L'aFFaC anuncia el llançament d'una campanya per frenar la renovació automàtica dels concerts educatius ociosos

- L'entitat alerta que blindar per llei els centres privats concertats amb sobreoferta provoca tancaments a una xarxa pública cada any més demandada
- La federació també ha detectat errors i incoherències en les dades presentades pel Departament d'Educació en la roda de premsa d'inici de curs

Dimarts, 21 de setembre, de 2021.

Les Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC) han presentat aquest matí en roda de premsa les **principals línies d'acció de l'entitat**. Entre les novetats d'enguany, l'entitat presenta el **llançament d'una campanya per frenar la renovació de concerts educatius sense demanda** per evitar que la xarxa pública segueixi assumint els tancaments que la normativa vigent impedeix fer a la xarxa privada concertada.

En la roda de premsa, que ha tingut lloc a la seu de l'entitat, també s'ha fet una **valoració de l'inici del curs 2021-22**, s'han revisat les mesures del pla d'actuació per als centres educatius i **s'han analitzat les dades publicades pel Departament d'Educació** sobre la previsió de matrícula, la creació de centres públics i les novetats en la formació professional.

Les AFA tornen als centres, però a les palpentes

L'aFFaC valora molt positivament que el Departament d'Educació **hagi permès finalment que les AFA recuperin la seva activitat normal de manera presencial**, però lamenta que el Conseller hagi **incomplert la seva paraula d'incorporar aquesta mesura en el [Pla d'actuació per al curs 2021-2022 per a centres educatius en el marc de la pandèmia per covid-19](#)** abans de la tornada a les aules. En relació a aquest incident, la Directora General d'Atenció a la Família i la Comunitat Educativa, Raquel Garcia, va confirmar a l'aFFaC que **la tornada de les AFA als centres educatius està autoritzada i confirmada** pel Conseller, i que properament sortirà publicada en un nou pla d'actuació per als centres educatius.

D'altra banda, la federació també **critica que les AFA encara no coneguin els detalls sobre com s'hauran d'organitzar les activitats extraescolars** que el Departament d'Educació ja ha confirmat que es podran dur a terme. En aquest sentit, Raquel Garcia va assegurar a l'aFFaC que estaven **esperant la confirmació de les mesures per part del Departament de Salut** i que

sortirien publicades **abans de l'1 d'octubre**. La federació lamenta, però, que **a dia d'avui encara no hi hagi cap document de referència que les AFA puguin consultar**, més enllà de la normativa que ja s'aplicava el curs passat.

Alerta per l'impacte de les mesures als centres educatius

L'aFFaC ha criticat que **les mesures per a la prevenció de la covid-19 establertes per als centres educatius siguin més restrictives** que les mesures que s'apliquen en altres àmbits, tot i que el propi Departament d'Educació ha assegurat en reiterades ocasions que **la incidència de la covid-19 en els centres educatius és mínima**. En aquest sentit, **l'entitat demana que es revisi l'ús de les mascaretes**. Una mesura que, segons alguns experts, podria ocasionar dificultats en l'aprenentatge dels infants, especialment en les etapes més primerenques.

Pel que fa a la recent aprovació del **Decret llei 41/2020**, que permet la **cessió de les dades de vacunació de l'alumnat als centres educatius**, l'aFFaC alerta que es tracta d'una mesura que apel·la a dades extremadament sensibles. L'entitat defensa que les dades mèdiques han d'estar únicament en mans del Departament de Salut i que **qualsevol transferència de dades intencionada o accidental pot posar en perill el dret fonamental a la privacitat**.

A més, utilitzar aquestes dades per aplicar restriccions diferenciades segons l'estat de vacunació de l'alumnat **pot provocar que s'assenyali i s'estigmatitzi aquells infants i joves que no hagin estat vacunats**. En qualsevol cas, tenint en compte que la vacunació no és obligatòria, l'entitat demana que es busquin **mecanismes per garantir la seguretat sense vulnerar la privacitat** de l'alumnat i garantint un tracte no discriminatori.

Educació renova la seva imatge però repeteix errors en l'anàlisi de dades

Malgrat els esforços per renovar la seva imatge, el Departament d'Educació manté alguns dels **errors, inexactituds i confusions d'anteriors conselleries** en l'exposició de dades d'inici de curs. Per aquest motiu, l'aFFaC analitza punt per punt la presentació del curs 2021-22 que el Conseller Josep González-Cambray va fer en roda de premsa el passat 8 de setembre.

- **Dades tramposes i reforços no tan extraordinaris**


L'aFFaC critica la publicació, per part del Departament d'Educació, d'algunes **xifres enganyoses que no aporten cap informació rellevant**, mentre que aquelles dades que realment ajudarien a entendre quin és el punt de partida d'aquest curs 2021-22 no apareixen en cap dels punts de la roda de premsa del Conseller.

En relació a la previsió de matrícula que fa el Departament, **la federació critica que es parli d'una xifra hipotètica** i impossible de contrastar sense concretar quines dades s'han utilitzat per fer aquesta previsió. Tenint en compte que **la mala planificació de l'oferta escolar es repeteix any rere any**, l'aFFaC considera rellevant que es concreti si s'ha tingut en compte, per exemple, la matrícula viva (l'alumnat que s'incorpora al sistema educatiu fora de termini), que afecta de manera considerable a determinats municipis i barris.

Curs 2021-2022. Previsió de matrícula

□ **En total**, hi haurà **1.561.627 alumnes** als diferents ensenyaments.

- 6.151 menys a educació infantil
- 9.579 menys a primària
- Per primera vegada, disminueix l'alumnat d'ESO, 3.820 menys
- Es manté l'alumnat de batxillerat respecte el curs passat

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

3

En aquesta previsió d'alumnat, el Departament insisteix en exposar una hipotètica reducció de l'alumnat, però **no fa cap referència al nombre de grups disponibles**, una dada que el Departament ja coneix i que és **determinant per conèixer la ràtio prevista** per aquest curs 2021-22. L'aFFaC alerta que aquesta presentació interessada

de les dades podria amagar una realitat que es repeteix any rere any i que confirmaria que el **Departament d'Educació no ha pres mesures per abaixar la ràtio dels centres públics de forma generalitzada**.

Pel que fa a la dotació de plantilles, el Departament d'Educació parla de **8.200 reforços extra** que es mantenen del curs passat i d'un increment de 1.200 noves places. El cert, però, és que la pròrroga d'aquesta dotació extraordinària, que està recollida en un [Acord de Govern](#) signat al juliol, **només contempla mantenir 4.447 dotacions extraordinàries** (3.465

Curs 2021-2022. Personal docent i altre personal de suport

Es mantenen els **8.200 reforços extra** que es van incorporar al sistema el curs passat i s'incrementa la plantilla amb **1.200 noves places**.

El 2022 es convocaran **4.377 places** a concurs d'oposició:

- El 2018, abans de començar el procés d'estabilització i consolidació, hi havia un 34% de personal interí i docent.
- Actualment, amb les recents incorporacions arran de les darreres oposicions, la dada d'interinatge és del 24%.
- L'objectiu és arribar a menys d'un 10% al 2024.

4,5M € per al Pla de formació del professorat.

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

4

docents i 982 dotacions de personal d'administració i serveis). Addicionalment, el Departament també podria conservar via pressupost uns altres **2.513 professionals** de suport que es van incorporar de forma extraordinària el curs passat.

En total, doncs, **com a màxim hi hauria 6.960 reforços extra que es mantindrien de la dotació extraordinària del curs 2020-21**, 1.200 menys de les que assegura el Departament d'Educació, que estaria fent passar per extraordinària la plantilla ordinària recollida ja al pressupost 2020.

En relació a les 1.200 noves places que anuncia el Departament, **per ara només s'ha confirmat la contractació de 1.006 professionals**, dels quals només 900 són personal docent (la resta són PAS i altres professionals). Caldrà veure si, durant el curs, aquestes places s'amplien fins els 1.200 docents de què parla el Conseller d'Educació.

D'altra banda, **l'aFFaC també s'ha mostrat preocupada per la situació de les Tècniques Especialistes en Educació Infantil (TEEI)**, que han estat més d'una dècada en règim d'interinatge sense poder accedir a una plaça fixa. Després de 15 anys, el Departament d'Educació va convocar el cap de setmana passat unes oposicions específiques per aquestes professionals, però **en cap cas ha presentat un pla d'estabilització laboral per a totes aquelles TEEI que, fins ara, han estat treballant en règim d'interinatge** i que ara podrien perdre la feina perquè no es té en compte la seva situació ni l'experiència adquirida durant aquests 15 anys.

- **Ball de dades amb els centres públics nous**

L'aFFaC ha analitzat un per un els centres educatius que el Departament d'Educació presenta com a centres públics nous i ha detectat algunes confusions rellevants:

-**Institut Angeleta Ferrer (Barcelona):** es confirma que és un centre de nova creació.

-**Escola de Palau de Santa Eulàlia:** es confirma que és un centre de nova creació en ZER (Zona Escolar Rural).

-**Escola nova de Sentmenat:** es confirma que és un centre nou, però no és un institut, tal com presenta el Departament d'Educació, sinó una escola.

-**Institut de Formació Professional Antoni Algueró (Sant Just Desvern):** era un centre privat i ara passa a la xarxa pública.

-**Institut dels Aliments de Barcelona:** es confirma que és un centre de FP nou.

-**Institut Escola Intermunicipal del Penedès:** no és un centre públic nou, sinó que la seva titularitat pública passa de ser municipal a estar administrada pel Departament d'Educació.

-**Institut Escola Elisabets:** es confirma que és un centre privat concertat que absorbeix la xarxa pública.

-**Institut Escola Sicília:** es confirma que és un centre privat concertat que absorbeix la xarxa pública.

-**Institut Escola Londres:** es confirma que és un centre privat concertat que absorbeix la xarxa pública.

-**Escola Aldana:** es confirma que és un centre privat concertat que absorbeix la xarxa pública.

Pel que fa als **11 instituts escola** nous que anuncia el Departament, l'aFFaC **només n'ha pogut comptabilitzar 10, tots ells centres que ja existien i que**, o bé són fruit d'una fusió de centres (la qual cosa generalment provoca una pèrdua de grups) o bé són escoles que ja existien on s'hi ha incorporat l'etapa secundària. Cap d'aquests, però, es pot considerar un centre nou, ja que tot són centres que ja estaven en funcionament en alguna de les etapes educatives.

Per tant, dels 21 centres que el Departament d'Educació anuncia com a centres públics nous, n'hi ha **com a mínim 12 que no es poden considerar centres nous** (L'Institut Escola Intermunicipal del Penedès i els 11 instituts escola).

- **La Formació Professional se'n va cap a casa**

Des de l'aFFaC s'ha rebut amb gran preocupació la **manca de places dels ensenyaments d'FP més demandats** (entre ells, els d'auxiliars d'infermeria i el d'atenció a les persones en situació de dependència), i l'estratègia improvisada del Departament d'Educació de **derivar l'alumnat sense plaça presencial a l'Institut Obert de Catalunya**, una plataforma pensada i estructurada per a la formació online d'adults.

La federació assegura que el **Departament d'Educació no ha entès una de les funcions més importants que fa la Formació Professional**, i és que es tracta d'una eina imprescindible per **combatre l'abandonament escolar prematur**. Tenint en compte que l'accés als Cicles d'FP ve condicionat per nota de tall, negar plaça presencial a aquells joves amb pitjors resultats podria **empènyer l'alumnat amb més dificultats a abandonar definitivament el sistema educatiu**.

En aquest sentit, la federació demana al Departament d'Educació que doti els ensenyaments de Formació Professional **de les places necessàries per assumir la demanda**, i que defugui de mesures presumptuoses que, lluny de dignificar els estudis de Formació Professional, acaben dificultant encara més la permanència al sistema educatiu i la incorporació al mercat laboral dels joves amb més dificultats. Cal una aposta clara i valenta per una FP de qualitat.

- **12 milions més en dispositius electrònics per la privada concertada**

Entre les novetats d'aquest any, l'aFFaC ha denunciat l'[anunci](#) que va fer el Departament d'Educació a principis de setembre, en què es comprometia a destinar **12 milions d'euros per a la compra de dispositius electrònics exclusivament per a centres privats concertats**. Tot i

que es desconeixen els detalls d'aquesta inversió, l'aFFaC ha assegurat que demanarà explicacions al Departament per denunciar el sobre finançament reiterat a la xarxa privada concertada, mentre hi ha centres públics que sobreviuen en pèssimes condicions.

Principals reptes i objectius de l'aFFaC pel curs 2021-22

Durant la roda de premsa, l'aFFaC ha presentat les principals línies d'acció que seguirà durant el curs 2021-22 i que es centraran en 3 eixos principals: concerts educatius, sobirania digital i educació pública.

- **Campanya contra els concerts**

L'entitat ha explicat que la gran estrella d'aquest curs serà una **campanya inèdita sobre els concerts educatius amb l'objectiu de frenar la renovació de concerts ociosos** a infantil, primària i secundària, que previsiblement es durà a terme el proper mes de març. Portaveus de l'aFFaC han explicat que el Departament d'Educació té al davant una **oportunitat per demostrar que la seva prioritat és dotar la xarxa pública de tots els recursos necessaris** i, per tant, d'acabar amb la concertació de centres privats que, any rere any, comencen el curs amb grups sense omplir. En total, **el curs 2020-21 van sobrar 16.346 places que, tot i així, s'han hagut de tornar a oferir aquest 2021-22.**

| Servei Territorial | Oferta places privada concertada 2020/21 | Matrícula alumnat privada concertada 2020/21 | Places sobrants privada concertada 2020/21 |
|---------------------|--|---|--|
| Baix llobregat | 29.761 | 28.907 | 854 |
| BCN comarques | 40.688 | 39.538 | 1.150 |
| Catalunya central | 23.328 | 21.274 | 2.054 |
| CEB | 102.571 | 95.577 | 6.994 |
| Girona | 20.804 | 20.011 | 793 |
| Lleida | 14.379 | 13.175 | 1.204 |
| Maresme –V.Oriental | 31.461 | 30.281 | 1.180 |
| Tarragona | 23.583 | 22.755 | 828 |
| Terres de l'Ebre | 2.880 | 2.610 | 270 |
| V. Occidental | 45.056 | 44.037 | 1.019 |
| TOTAL | 334.511 | 318.165 | 16.346 |

Font: Portal de Transparència de Catalunya ([Estadística de preinscripció](#) i [estadística final del curs](#) 2020/21)

Segons l'entitat, aquests concerts ociosos doten la xarxa privada concertada d'una **sobreoferta que, tot i ser innecessària, hipoteca el Departament durant els 4 i 6 anys** de vigència obligatòria dels concerts. Un fet que el Departament d'Educació utilitza com a pretext, segons denuncia l'aFFaC, per **traslladar a la xarxa pública tots els tancaments de grups** que la llei no permet fer als centres amb concert educatiu. Per fer-ho, el Departament utilitza mecanismes com el **Pla de Xoc contra la Segregació**, mitjançant el qual força l'alumnat més vulnerable de la xarxa pública a la xarxa privada concertada (gairebé sempre religiosa) amb la promesa d'ajuts econòmics, però vulnerant el seu dret a una educació pública, gratuïta i laica.

En aquest context, explica l'aFFaC, el moment de la renovació és la millor oportunitat que té l'Administració per retirar la dotació de recursos públics a aquells centres que no estan omplint els grups subvencionats i reforçar una xarxa pública que cada any rep més demanda però no amplia oferta i, per tant, arriba a nivells de saturació insostenibles.

En el marc d'aquesta campanya inèdita sobre concerts educatius, de moment **l'aFFaC ja ha avançat la publicació d'un estudi** que analitzarà amb profunditat els resultats de les dades que va publicar el **Síndic de Greuges en el seu [Estudi sobre el cost de la plaça escolar](#)**. L'anàlisi es presentarà en roda de premsa el proper **25 de novembre al Col·legi de Periodistes de Catalunya** i posarà en relleu el perill de convertir les conclusions de l'estudi en dades vinculants en la modificació de la normativa dels concerts educatius.

Dins d'aquesta campanya s'hi emmarca també la propera **Jornada de Tardor de l'aFFaC**, que se celebrarà el proper **21 d'octubre a l'Espai Bonnemaison de Barcelona** i que analitzarà els orígens i l'evolució dels concerts educatius a Catalunya.

A banda d'aquests actes, la federació ha assegurat que hi ha programades diverses accions que, de moment, no han avançat.

- **Defensa dels drets digitals**

Pel que fa a la sobirania digital, la federació ha anunciat que aquest curs 2021-22 **els drets digitals seran els protagonistes** de diverses formacions, projectes i activitats de l'entitat. Sota el lema **"A la xarxa, com al carrer: llibertat, privacitat i sobirania"**, l'aFFaC presenta aquesta nova línia d'acció amb l'objectiu de combatre la **vulneració dels drets dels infants i joves a la xarxa**, especialment durant aquelles activitats que es duen a terme dins dels centres educatius i que impliquen grans corporacions com Google o Microsoft. La federació assegura que la manca d'alternatives segures a aquests grans proveïdors de programari educatiu i la manca de coneixement sobre els drets digitals, faciliten la vulneració de drets fonamentals, com la privacitat o la llibertat.

Segons fonts de l'aFFaC, aquesta serà una línia d'acció que es treballarà de manera transversal durant tot el curs i que, de fet, serà el tema principal del proper **Curs Anual de l'aFFaC, que se celebrarà els dies 3, 8, 10, 15 i 17 de març a la ciutat de Barcelona.**

- **Recuperem la pública**

Un any més, la defensa de l'educació pública serà també un eix que travessarà totes les accions i reivindicacions de l'aFFaC. L'entitat considera que **el context de crisi econòmica i sociosanitària actual ha precipitat la necessitat de revisar les mancances que la xarxa pública** arrossega any rere any i que la pandèmia ha agreujat. Unes mancances que han posat en perill el dret a l'educació de molts infants i joves, especialment d'aquells que provenen de famílies vulnerabilitzades. En aquest sentit, la federació analitzarà a consciència els efectes que ha tingut el **desplegament del Pla de Xoc contra la Segregació** i si realment ha servit per combatre aquesta problemàtica tan relacionada amb un dels majors problemes del nostre sistema educatiu: l'abandonament escolar prematur.

L'aFFaC també ha confirmat que incrementarà l'acció en defensa d'una educació pública de qualitat i **recuperarà la campanya anual per cridar a les famílies a matricular els seus fills i filles a la xarxa pública.**

La federació ha acabat la roda de premsa reiterant la seva **voluntat de seguir treballant per defensar els interessos de totes les famílies de la xarxa educativa pública** i per exigir que garanteixi el dret a l'educació de tots els infants i joves.